

Kaitseministeerium
info@kaitseministeerium.ee

Teie 08.03.2024 nr 5-1/24/1,
KAM/24-0249/-1K/
Meie 09.04.2024 nr 1.2-3/633-2

Vastus kaitseväeteenistuse seaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamise kavatsusele

Kaitseministeeriumi esitatud kaitseväeteenistuse seaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamise kavatsuses esitatud eesmärgid on kindlasti õiged, et tugevdada riigi kaitsevõimet. Samas toome ära mõned tähelepanekud, mis vääriks laiemat kaalumist. Seega kooskõlastame esitatud kavatsuse üksnes märkustega arvestamisel.

Kõige olulisem on selles punkt, millega kavandatakse tegevteenistuspensioni maksmise korralduse muutmist, mida me sellisel kujul toetada ei saa.¹ Tegevteenistuspensioni maksmise korralduse ettepanekuks on maksta teatud tingimustel tegevteenistuspensioni kaitseväelastele, kes jätkavad tegevteenistuses. Ettepanek ei pruugi puudutada kõiki tegevteenistuspensionäre, vaid üksnes neid, kelle töö osutub Kaitseväele vajalikuks pärast alalise tegevteenistussuhte lõpetamist.

Tegevteenistuspensioni hakatakse maksuma 50-aastaselt, kui kõik muud seaduses sätestatud tingimused on täidetud. Tegemist on töövõimeliste inimestega, kes soovivad jätkata teenistust.² Kavatsuses soovitakse rakendada üheaegselt tegevteenistuspensioni ja palga maksmist. Kui tegevteenistujad on võimelised töötama tegevteenistuses, siis nad ei peaks saama riigilt samal ajal tegevteenistuspensioni. Pensioni eesmärk on isikutele vanusest tingitud sotsiaalsete riskide hüvitamine. Isikul, kes jääb teenistusse, ei ole selliseid vanusest tingitud riske.

Eripensionid pärinevad 2000ndate algusest, kuid eluea kasv ning tööturu ja töötingimuste muutumine on jäänud tähelepanuta. Samas üldist pensioniiga on vahepeal märkimisväärselt tõstetud, mistõttu on vahe eripensionide pensioniea ja tavapensionide pensioniea vahel oluliselt suurenenud. Tegevteenistujate vähesuse probleemi peaks lahendama muul moel kui pensioni maksmisega ning teenistusse astumist ja teenistuses jätkamist tuleks motiveerida hea palga ning soodsate töötingimustega. Lisaks tuleb sellise ettepaneku juures analüüsida mõju ka teistele eripensionidele (kohtunikud, prokurörid jt). Luues olukorra, kus ühte eripensioni võib teenistuses olles saada, kuid teisi eripensione teenistuses olles ei maksta, võib tekitada isikute ebavõrdne kohtlemine, mida tuleks vältida.

¹ Kavatsuse punkt 3.

² Kavatsuse punkt 3, lk 6: *Samuti on 50ndates eluaastates kaitseväelased füüsiliselt piisavad aktiivsed ning nende tervises seisund on endiselt sobiv jätkama tegevteenistust.*

Kavatsuses kajastatud tervisekontrollide osas võib tõesti nõustuda, et kui need sisuliselt kattuvad, on võimalik senine korraldus üle vaadata (kaitseväekohustuslase ja mootorsõidukijuhi tervisekontrolli ühendamine ajateenistuses).³

Lõpetuseks soovime eraldi rõhutada, et kui ajateenijate puhul kavandatakse neid kaasata rahvusvahelistele sõjalistele operatsioonidele nende endi nõusolekul,⁴ on äärmiselt oluline, et isik oleks valiku tegemisel selgelt ja hästi informeeritud, sh võimalikest riskidest. Siin ei piisa pelgalt formaalsest nõusolekust, vaid noortele tuleks selgitada, mida pakutav tegevus tegelikult tähendab.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Signe Riisalo
sotsiaalkaitseminister

(allkirjastatud digitaalselt)
Riina Sikkut
terviseminister

Liidia Soontak
Liidia.Sootak@sm.ee

Nikita Panjuškin
Nikita.Panjuskin@sm.ee

Nele Nisu
Nele.Nisu@sm.ee

³ Kavatsuse p 4.

⁴ Kavatsuse p 1.3, alapunkt a, lk 4.